

[Indenrigsministeren.]

klogere og bedre at søge at skabe lovhjemmel for det.

Jeg er slet ikke enig i de betragtninger, som det ærede medlem fremførte, at der i vor tid lægges altfor mange opgaver ud til de kommunale råd. Det ærede medlem har ret i, at vi her i rigsdagen gennem mange år har vedtaget den ene lov efter den anden og lagt dem ud til kommunernes administration, men det er sikkert, fordi vi her i rigsdagen har erkendt, at der er mange ting, der bedre administreres ude i de små samfund, som kommunerne jo er, fordi de har mere kendskab til forholdene, et lokalt kendskab, som vi herinde i København aldrig kan få på den måde, som de kommunale råd har det. Derfor tror jeg ikke, at vi, som kender disse forhold og har arbejdet med dem ude i kommunerne, virkelig skal ønske indskrænkning af de kommunale opgaver, ej heller at der skal ske indskrænkninger i kommunernes selvbestemmelsesret. Det, som der her er tale om, synes jeg er fuldkommen rimeligt, og når vi har et folkestyre her i landet, skal det være et folkestyre, hvori alle uanset deres økonomiske forhold skal kunne deltage. Jeg kan sige til de ærede medlemmer hr. Jens Jensen og hr. Malchau, at når man som jeg har siddet som sognerådsformand i en stor landkommune i mange år, og set, at skatte ligningen kunne vare i 3 uger, så ved man, at det var umuligt for lønarbejdere at deltage i disse møder. De kunne ikke sidde der uge efter uge og ingenting tjene, så havde deres familier simpelthen ikke haft noget at leve af, og så måtte de blive borte fra møderne og lade andre foretage skatteligningen. Det er jo lidt af en karikatur af et folkestyre. Det er et tillidshverv, et æreshverv, siger både den ærede ordfører for venstre og den ærede ordfører for det konservative folkeparti. Ja, naturligvis er det det, naturligvis er det et tillidshverv og et æreshverv at blive valgt af sine sognebørn til at være med til at administrere de fælles anliggender, men det skulle der dog ikke ske nogen ændring i, fordi der blev givet et beskedent vederlag som erstatning for tab af tid og arbejdsfortjeneste.

Jeg forstår ikke, hvorfor det skal være så urimeligt at yde vederlag til sognerådsmedlemmer, der i de store landkommuner udfører det arbejde, som ligningskommissionen har i købstæderne, foruden at de har alt det andet sognerådsarbejde. Vi har gang på gang herinde truffet bestemmelser om, at der kan ydes vederlag til sådant kommunalt arbejde. Det gør vi f. eks., når det

drejer sig om vurderingsmænd til ejendoms skyld. Det er også en kommunal virksomhed, men man mente ikke, det var rimeligt at lægge et så stort arbejde på enkelte borgere uden at give dem en lille smule vederlag for det. Jeg tror også, det er rigtigt, at man gør det, for ellers skeler man til, når man skal vælge disse mennesker, om det er nogen, der har råd til det, og det er et dårligt kriterium. Det, det drejer sig om, når vi ude i kommunerne skal vælge vore tillidsmænd, er at vælge dem, som er bedst egnede, som har interesse for det, som vil udføre arbejdet med den omhu og ofre den tid, som er nødvendig, når det kommunale arbejde skal gøres på forsvarlig måde.

Jeg synes, de kommunale råd er et så vigtigt led i hele vort folkestyre, at vi er nødt til at følge med i den udvikling, der er foregået. Det kan ikke nytte noget, at man stadig bliver stående ved, at der ikke må ydes noget vederlag. Det var på samme måde i sin tid, da man her i rigsdagen bestemte, at en sognerådsformand kunne få en lille smule løn. Dengang sagde man også, at det var et tillidshverv og et æreshverv, som ikke måtte lønnes, for så ville man fremme bengnaveri o. s. v., men man så det uholdbare i at lægge hele dette arbejde på en enkelt mand uden at give ham løn for det, og så indførte man den ordning, at der kunne ydes et beskedent vederlag for det arbejde, en sognerådsformand udfører.

På samme måde er det gået på så mange andre områder. Vi kender det også fra andelsbevægelsen. I min ungdom var der ikke noget om, at en mand, der sad som formand for en brugsforening, fik løn, det var også et tillidshverv og et æreshverv, han fik ikke andet for det end æren; men efterhånden som arbejdet er vokset, må man gå bort fra den anskuelse. Sådan er det gået i mejerier, og sådan er det gået på mange andre områder.

Jeg beklager derfor, at man fra venstres og det konservative folkepartis side ikke har kunnet følge den indstilling, der foreligger fra samtlige fire landsorganisationers side. Der var vi ganske enige. Da repræsentanterne fra amtsrådsforeningen, fra De samvirkende Sognerådsforeninger, fra Købstadforeningen og fra Foreningen af Landkommuner med bymæssig Bebyggelse drøftede dette spørgsmål med mig, var vi, ganske uanset hvilket parti vi hørte til, allesammen enige om, at udviklingen havde ført med sig, at det var nødvendigt, at der blev åbnet adgang til, at der kunne ydes et beskedent vederlag for det store arbejde, det efterhånden er at være medlem af et sogneråd.